

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ (м. Київ)
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПРИВАТНОГО ПРАВА І ПІДПРИЄМНИЦТВА
АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
Серія «Інноваційні освітні технології у муніципальному праві»

Барвіцький В.Ю.
Батанов О.В.

Муніципальне право зарубіжних країн

Навчальний посібник
Частина III

За загальною редакцією П. Ф. Мартиненка

КИЇВ
ЗНАННЯ УКРАЇНИ
2006

ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ

ББК 67.301я73
М90

Рецензенти:

- **Корнієнко М.І.** - професор Міжрегіональної академії управління персоналом, суддя Конституційного Суду України у відставці, канд. юрид. наук;
- **Пухтинський М.О.** - голова Фонду сприяння місцевому самоврядуванню України, канд. юрид. наук;
- **Фрицький Ю.О.** - професор, завідувач кафедри конституційного права Академії муніципального управління, канд. юрид. наук.

Серію засновано в 2002 р.
кафедрою муніципального права юридичного факультету
Академії муніципального управління
(протокол №2 від 25 жовтня 2002 р.)
Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів
(лист №14/18.2-1225 від 31 травня 2005 р.)
Рекомендовано до друку Вченою радою НДІ приватного права
і підприємництва Академії правових наук України
(протокол №3 від 23 березня 2005 р.)

Видання здійснене за сприяння Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй / Муніципальної програми врядування та сталого розвитку.
Думки, виражені у цій публікації, відображають виключно погляди її авторів і в жодному разі не повинні ототожнюватися із поглядами Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй / Муніципальної програми врядування та сталого розвитку.

Муніципальне право зарубіжних країн: Навч. посіб.: У 3 ч. / [За заг. ред. проф. П. Ф. Мартиненка]. - К.: Знання України, 2005-2006. - (Інновац. освіт. технології у муніцип. праві).

Ч. 3 / Авт. й упоряд.: В.Ю. Барвіцький, О.В. Батанов. — 2006. — 284 с. — ISBN 966-316-104-3

У посібнику наведено витяги з конституцій зарубіжних країн у частині, що встановлює засади місцевого самоврядування. Також у збірнику розміщено основні міжнародно-правові стандарти місцевого самоврядування українською, російською, англійською й французькою мовами.

Для викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів, громадсько-політичних діячів, експертів і фахівців з питань місцевого самоврядування та муніципального права зарубіжних країн, а також широкого кола читачів, які цікавляться муніципальним життям у зарубіжних країнах.

ББК 67.301я73

ISBN 966-316-104-3

© Барвіцький В.Ю., Батанов О.В., 2006.

ПЕРЕДМОВА

Після проголошення незалежності України і прийняття чинної Конституції України відбулися і продовжують відбуватися радикальні процеси демократизації суспільства і держави. Складовою частиною цих процесів є визнання і гарантування місцевого самоврядування в Україні, яке нині стало реалією суспільного життя.

Донині тривають гарячі дискусії щодо його доцільності і природи, продовжується формування його системи, яка тривалий час, на жаль, залишається незавершеною, але дедалі відчутнішими й очевиднішими стають результати його функціонування в селах, селищах і містах, дедалі більше поваги виявляють до органів і посадових осіб місцевого самоврядування органи державної влади та їхні посадові особи. Визнання територіальних громад первинним суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень, надання якісно нового статусу місцевим радам і утворення одноособових інститутів місцевого самоврядування — сільських, селищних, міських голів — змінило не лише механізм здійснення публічної влади на місцях, а й політичну систему всього суспільства. Нині на часі його реформування і реформування політичної системи в цілому.

Становлення місцевого самоврядування супроводжується бурхливим розвитком законодавства в цій галузі, багатогранною локальною нормотворчістю і ратифікацією відповідних міжнародно-правових актів. Закономірним наслідком цього нормотворчого процесу є становлення якісно нового інституту

конституційного права та нової галузі права — муніципального права України, основними джерелами якої є чинна Конституція України, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (1997р.), Європейська Хартія про місцеве самоврядування, Конституція Автономної Республіки Крим та Закон України «Про столицю України — місто-герой Київ» та низка інших нормативно-правових актів.

Реалізація муніципального права, його подальший розвиток і вдосконалення залежать значною мірою від розвитку відповідної галузі науки та навчальної дисципліни.

Мета цього підручника — допомогти не лише студентам, а й усім, кого цікавить історія муніципального права в Україні, а також зміст, сутність, правова природа й характерні ознаки місцевого самоврядування.

ЗМІСТ

